

C/2023/962

27.11.2023

Odwołanie od postanowienia Sądu (czwarta izba) wydanego w dniu 25 lipca 2023 r. w sprawie T-90/23, Aldo D'Agostino/Europejski Bank Centralny (EBC), wniesione w dniu 14 września 2023 r. przez Alda D'Agostina

(Sprawa C-571/23 P)

(C/2023/962)

Język postępowania: włoski

Strony

Wnoszący odwołanie: Aldo D'Agostino (przedstawiciel: M. De Siena, avvocato)

Druga strona postępowania: Europejski Bank Centralny

Żądania

Wnoszący odwołanie żąda uchylenia postanowienia Sądu z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie T-90/23 ze skargi Alda D' Agostina przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu, a w konsekwencji uwzględnienia żądań przedstawionych w skardze w pierwszej instancji, i w związku z tym wnosi do Trybunału o:

I. stwierdzenie i orzeczenie, że Europejski Bank Centralny, reprezentowany przez prezes, Christine Lagarde, ponosi pozaumowną odpowiedzialność za to, że:

- I.a) spowodował w odniesieniu do załączonych do skargi w pierwszej instancji papierów wartościowych Alda D'Agostina o nazwie SI FTSE.COPERP, załamanie o wartości 841 809,34 EUR, oznaczające stratę wynoszącą 99,47 % całkowitej wartości zainwestowanego kapitału, czyli 846 198,90 EUR, ponieważ w dniu 12 marca 2020 r. Christine Lagarde, jako prezes EBC, wypowiadając słynne zdanie „Nie jesteśmy tu po to, aby ograniczać spready, nie jest to zadaniem EBC”, spowodowała znaczny spadek wartości papierów wartościowych na wszystkich giełdach świata, a na giełdzie w Mediolanie o 16,92 %, wyrażony w procentach niespotykanych w historii tej instytucji i innych giełd światowych, gdyż zakomunikowała na konferencji prasowej całemu światu, że EBC nie będzie już wspierał wartości papierów wartościowych emitowanych przez państwa znajdujące się w trudnej sytuacji, a tym samym ogłosiła całkowitą zmianę orientacji polityki pieniężnej przyjętej przez EBC w czasie, gdy przewodniczył mu poprzedni prezes, którego kadencja zakończyła się w listopadzie 2019 r.;
- I.b) poprzez takie zachowanie i w wyniku wspomnianego wyżej drastycznego spadku indeksu giełdy w Mediolanie spowodował obniżenie wartości aktywów wnoszącego odwołanie;
- I.) spowodował szkodę majątkową w wysokości 841 809,34 EUR tytułem szkody rzeczywistej i 998 683,90 EUR tytułem utraconych korzyści;
- I.e) spowodował szkodę majątkową wynoszącą łącznie 1 840 493,24 EUR;
- I.e) spowodował szkodę niemajątkową związaną z cierpieniem psychicznym u wnoszącego odwołanie i jego rodziny, szkodę niemajątkową związaną z naruszeniem jego honoru, reputacji, tożsamości osobistej i zawodowej w wysokości 1 000 000,00 EUR;

W związku z tym:

- II) zobowiązanie Europejskiego Banku Centralnego w osobie jego aktualnego prezesa do naprawienia szkody majątkowej, na którą składają się szkoda rzeczywista i utracony zysk, szkoda niemajątkowa i szkoda z tytułu utraty szansy na rzecz wnoszącego odwołanie Vincenza D'Agostina, oszacowane zgodnie z kryteriami wskazanymi w odpowiednich rozdziałach i punktach niniejszego odwołania, poprzez zapłatę następujących kwot:
 - II.1. 1 840 493,24 EUR tytułem szkody majątkowej;
 - II.2. 1 000 000 EUR tytułem szkody niemajątkowej;
 - II.3. a tym samym zapłatę całkowitej kwoty 2 840 493,24 EUR;
 - II.4. kwoty, którą Trybunał, według własnej oceny, przyzna tytułem odszkodowania za utratę szansy;
 - II.5 zapłatę odsetek za zwłokę naliczanych od dnia 12 marca 2020 r., czyli od dnia zdarzenia wywołującego szkodę, do czasu faktycznej wypłaty odszkodowania.
- III) tytułem żądania ewentualnego, zadośćuczynienie skarżącemu poprzez zasądzenie od EBC, w osobie jego aktualnego prezesa, zapłaty, z tytułu wyżej wymienionych rodzajów szkód, kwot o różnej wysokości, które zostaną ustalone w toku postępowania, w zakresie uznanym za słuszny;

- IV) Ponadto odsetki za zwłokę naliczane od dnia 12 marca 2020 r., czyli od dnia zdarzenia wywołującego szkodę, do czasu faktycznej zapłaty odszkodowania.
- V) Obciążenie strony pozwanej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

W uzasadnieniu odwołania wnoszący je podnosi przede wszystkim, po pierwsze, że Sąd nie rozstrzygnął, czy oświadczeniem z dnia 12 marca 2020 r. prezes EBC naruszyła wskazane w skardze normy a ograniczył się do stwierdzenia, że normy te nie mają na celu przyznania praw jednostkom, a tym samym sformułował uzasadnienie wadliwe i niepełne.

Po drugie, wnoszący odwołanie zaprzecza ustaleniom Sądu zawartym w pkt 15–28 zaskarżonego postanowienia, zgodnie z którymi EBC nie ponosi odpowiedzialności pozaumownej, ponieważ w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przez EBC normy prawnej mającej na celu przyznanie praw jednostkom. Wnoszący odwołanie twierdzi, że przepisy, na które się powołuje, są przepisami instytucjonalnymi, które ustanawiają kompetencje poszczególnych organów EBC i przyznają im określone uprawnienia. Przyznają one prawa jednostkom, a w szczególności prawo jednostek do tego, aby różne organy działały zgodnie z uprawnieniami instytucjonalnymi przyznanymi im przez prawo, zgodnie z zasadą uzasadnionych oczekiwań.

Po trzecie, pomocniczo, wnoszący odwołanie podnosi, że przy założeniu, iż przepisy naruszone przez prezes EBC nie miały na celu przyznania praw jednostkom, jak przyjął Sąd, rozumowanie Sądu jest nie do przyjęcia, ponieważ wynika z zawężającej wykładni art. 340 TFUE. Przepis ten, podobnie jak art. 2043 włoskiego kodeksu cywilnego, nie wprowadza żadnego rozróżnienia, które faworyzowałoby przepisy mające na celu przyznanie praw jednostkom w stosunku do innych przepisów w taki sposób, że jedynie naruszenie przepisów należących do pierwszej kategorii powodowałoby powstanie prawa do odszkodowania po stronie poszkodowanego. Ponadto rozumowanie to jest sprzeczne z zasadami wyrażonymi w wyroku tego samego Sądu w sprawie T-868/16, w którym stwierdzono, że o odpowiedzialności pozaumownej Unii można mówić w przypadku każdego bezprawnego zachowania powodującego szkodę, która może skutkować taką odpowiedzialnością.

Po czwarte, wnoszący odwołanie zaprzecza twierdzeniu Sądu, zawartemu w pkt 32 postanowienia, że wnoszący odwołanie, twierdząc, że prezes EBC dopuściła się nadużycia władzy, nie rozwinął konkretnie tego argumentu w skardze i przedstawił go jedynie jako konsekwencję naruszeń wskazanych w skardze przepisów, które nie miały na celu przyznania praw jednostkom. Wnoszący odwołanie twierdzi, że nadużycie władzy jest „wykorzystaniem władzy w sposób niezgodny z nakazem legislacyjnym” i występuje wtedy, gdy instytucja Unii odbiega od ogólnych zasad, takich jak uczciwość, dobra wiara i staranność; bezsporne było, że w spornym oświadczeniu prezes EBC naruszyła zasadę uczciwości i staranności.

Po piąte, wnoszący odwołanie nie zgadza się ze stwierdzeniem Sądu, że nie przedstawiono żadnego dowodu na istnienie związku przyczynowego między kwestionowanymi wypowiedziami prezes EBC a spadkiem indeksu giełdowego i argumentuje, że taki dowód wynikał ze skargi i załączników do niej. Podkreśla, że przegląd prasy dotyczący konferencji prasowej prezes EBC w dniu 12 marca 2020 r., komentarze włoskich i międzynarodowych gazet, a także wypowiedzi prezydenta Republiki Włoskiej wskazują, że powszechne jest przekonanie, że spadek na giełdach był spowodowany wyłącznie kwestionowaną wypowiedzią prezes EBC. Co więcej, inicjatywa prezes EBC, aby przeprosić i sprostować złożone oświadczenie, była równoważna z przyznaniem, że spowodowała niezwykle szkodliwe konsekwencje dla rynków. Dowodem tym miała być również treść, wnioski i załączniki zaprzysiężonego raportu konsultanta powołanego przez wnoszącego odwołanie.

Po szóste, wnoszący odwołanie zaprzecza twierdzeniu Sądu zawartemu w pkt 33 zaskarżonego postanowienia co do bardzo ograniczonej wartości dowodowej zaprzysiężonego raportu technicznego, ponieważ zostało sporządzone przez konsultanta powołanego przez wnoszącego odwołanie. Wnoszący odwołanie twierdzi, że Sąd nie wziął pod uwagę, że była to zaprzysiężona opinia biegłego, złożona przed właściwym organem sądowym, który przyjął przysięgę konsultanta, który wypowiedział następującą formułę: „Przysięgam, że dobrze i sumiennie wykonałem powierzone mi czynności wyłącznie w celu ujawnienia sądowi prawdy”.